

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI (USARB)
1945

Elena Harconița

Biblioteca Științifică (BȘ) USARB – centru informațional modern multifuncțional pentru educație și cercetare, bază a dezvoltării intelectuale și formării profesionale, una din cele mai mari și valoroase instituții din Republica Moldova și din Europa de Est.

Biblioteca trăiește momentele unei semnificative aniversări – 75 de ani de existență dinamică și expresivă. Sunt ani puțini pentru prezența în timp a unui templu de carte și mulți pentru realizările și succesele obținute de această prestigioasă și notabilă instituție.

Fondată în anul 1945, concomitent cu deschiderea Institutului Învățătoresc din Bălți, a fost și este într-un proces continuu de dezvoltare, perfecționare și modernizare, devenind parte integrantă a procesului de instruire, formare și cercetare universitară. Își realizează cu succes misiunea de secole a Bibliotecii de a satisface necesitățile informaționale multiaspectuale ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori de la Universitate și nu numai.

Prin varietatea documentelor și serviciilor oferite, prin promovarea diverselor activități, BȘ USARB contribuie intens la asigurarea Țării cu specialiști de performanță, la dezvoltarea științei naționale și mondiale. Prin realizările obținute, aprecierile utilizatorilor ei și a multor vizitatori externi, Biblioteca USARB devine simbolul Bibliotecii exemplare: „Biblioteca Dumneavoastră este o adevărată oază de spirit și inteligență” (Vladimir Beșleagă), Bibliotecă „de unicat” (Iurie Colesnic), „Una dintre cele mai mari biblioteci universitare din Europa de Est...”(Revista ONU în Moldova) „Bibliotecă de nivel european”, „Bibliotecă cu multe valențe” (Radu Moțoc), „Biblioteca bălțeană e unul din punctele cardinale ale biblioteconomei basarabene” (Alexe Rău), „Unicat în peisajul universitar european, bijuterie arhitecturală și intelectuală, adevărat castel al cărții” (Katya Kolero), „Regina Cărții din Nord” (Iulius Popa), „Apreciez mult meritele acestei instituții pe care o numesc Biblioteca mea. Zic Biblioteca mea și văd/savurez edificiul sobru/splendid, sălile spațioase, echipamentul modern, designul original, confortul și disponibilitatea bibliotecarilor...” (Nicolae Filip), „Сотрудники Библиотеки смогли превратить официальное учреждение в уютный Дом знаний. Работа сотрудников вызывает уважение и восхищение” (Personalul Bibliotecii a transformat o instituție oficială într-un cămin primitiv al cunoașterii.

Munca lor impune respect și admirație) (Olga Kirsanova, or. Blagovescensk , reg. Amur, Rusia).

Biblioteca Universității bălțene își desfășoară activitatea într-o clădire modernă, unică în Nordul Moldovei, construită în baza unui proiect special, cu o suprafață de circa 6 000 m², situată pe patru niveluri în centrul campusului universitar.

Menține cu demnitate, ani la rând, statutul instituției în afara categoriei (1993) și de categorie superioară (2006, 2018) conferit de Guvernul Republicii Moldova. BȘ USARB realizează mai multe funcții care influențează și sporesc imaginea ei în lumea bibliotecară: Centru Biblioteconomic Departamental pentru bibliotecile din instituțiile de învățământ preuniversitar din 15 raioane de nord și mun. Bălți; Depozitară Regională a Băncii Mondiale; membru al Consorțiului (REM) Resurse Electronice pentru Moldova; participantă în Programele Internaționale TEMPUS, ERASMUS+, Parteneriatul Moldovei cu Norvegia și România, Ministerul pentru Românii de Pretutindeni – crearea Centrului de Informare a României.

BȘ USARB integrează servicii, centre, colecții internaționale particulare, este dotată cu variat echipament tehnic: PC, scanere, printere, proiectoare, televizoare, table interactive.

Activitatea BȘ este asigurată de 40 bibliotecari, 53% din ei constituind personalul profesional, 93 % sunt posesori ai categoriilor de calificare: 19 - superior, 16 - întâi și 3 – doi. Au fost menționați cu distincții onorabile de conducerea țării : Medalia „Mihai Eminescu”, Ordinul „Gloria Muncii”, diplome și premii, inclusiv premiul Național „Ion Madan” în domeniul biblioteconomiei și bibliografiei.

De rând cu prestarea obligațiilor funcționale, echipa de bibliotecari este implicată în activitatea Consiliului Biblioteconomic Național pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Comitetului Tehnic nr. 1 de standardizare „Biblioteconomie, Informare, Documentare”, a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, Forumul Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci.

Prestanța bibliotecarilor în spațiul Universității este amplificată printr-o gamă largă de activități de cercetare, editare și participare la importante evenimente științifice, la concursuri instituționale și naționale. În perioada 2000-2019, 20 de bibliotecari au obținut înaltul titlu de laureat al Concursului Național „Cel mai bun bibliotecar”, organizat de Asociația Bibliotecarilor.

În ultimii 20 de ani bibliotecarii universitari bălțeni au editat peste 176 de lucrări, inclusiv peste o sută de bibliografii și biobibliografii în colecțiile Bibliographia Universitas, Facultas Biography – USARB, In honorem, Personalități universitare bălțene, Scriitori universitari bălțeni, Doctori Honoris

Causa ai USARB, Vestigia Semper Adora, Bibliografii etnografice, 74 din ele obținând prestigioase premii de nivel instituțional și național în cadrul Concursului Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, Premiile Senatului USARB etc.

Anual bibliotecarii participă la două manifestări științifice instituționale de amploare: Colloquia Professorum „Tradiție și inovare în cercetarea științifică” (secțiunea Biblioteconomie și știința informării) și Colloquia Bibliothecariorum „Faina Tlehuca In Memoriam” (începând cu anul 2013), invitând colegi din țară și de peste hotare.

Biblioteca editează 2 reviste de specialitate: Confluente Bibliologice (2005-prezent) și Bibliouniversitas@ABRM.md (2012), publică anual cca 70 de articole inclusiv pe portalul SlideShare, participă în fiecare an la peste 40 de reuniuni profesionale naționale și internaționale, stagii de formare continuă, vizite de documentare, traininguri în cadrul proiectelor, susțin cca 60 de comunicări privind experiența și modelele BȘ USARB.

Cincisprezece bibliotecari sunt formatori naționali în cadrul Secției de formare continuă a Universității de Stat din Moldova, 10 bibliotecari – asistenți universitari sunt angajați anual la predarea cursului „Bazele culturii informației”. Profesioniștii bălțeni organizează ateliere de instruire pentru bibliotecarii din învățământul preuniversitar din 15 raioane de nord și municipiul Bălți în cadrul Centrului Biblioteconomic Departamental, în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

BȘ USARB garantează continuu confort spațial și informațional, norme estetice adecvate pentru circa 7 000 de utilizatori în 12 săli de lectură (793 locuri), 4 săli de împrumut la domiciliu și alte subdiviziuni, oferind colecții totale de 1 008 018 în 309 116 titluri, ce se completează anual cu 7-8000 documente în 3-4 000 titluri. Numărul de vizite înregistrate per an este de 500 mii, 300 mii fiind virtuale, împrumutul constituie peste 600 mii, inclusiv și furnizări de documente electronice. Pentru asigurarea serviciilor electronice sunt folosite peste 100 de calculatoare, toate având conexiune Internet.

Biblioteca Științifică USARB asigură accesul la colecții bogate și variate, acces la Internet și diverse baze de date, furnizează tuturor categoriilor de utilizatori servicii de documentare și produse informaționale de înaltă calitate, pertinente și competitive: servicii de informare bibliografică și bibliometrică, servicii de comunicare și socializare (ture ghidate și consultații privind orientarea în spațiile informaționale, activități culturale, educative, științifice), de formare (sesiuni de traininguri), promovarea cursului Bazele culturii informației: 30 de ore – 1 credit, curs inclus în planurile de învățământ la toate specialitățile universitare ca disciplină obligatorie de formare a abilităților și competențelor informaționale.

Anual bibliotecarii promovează circa 250 de ore în 25-30 grupe academice pentru studenții din anul I de la toate facultățile, de asemenea, și pentru elevii Colegiului Pedagogic și ai Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”. Ore de Cultură a informației sunt promovate și pentru cadre didactice, doctoranzi, masteranzi

Din multitudinea de servicii, cele mai solicitate sunt serviciile electronice: acces Internet, WiFi, acces la catalogul electronic PRIMO ExLibris (catalog partajat a 7 biblioteci universitare din R.M.) cu mai mult de 400 mii de înregistrări cota bălțenilor; arhivarea și accesul la producția științifică a universității în Repozitoriul Instituțional ORA (Open Research Archive) USARB (mai bine de 3 mii lucrări indexate), Biblioteca Digitală; acces la peste 100 baze de date naționale și internaționale care conțin peste 1 800 000 mii de cărți și 80 000 de publicații periodice; bazele de date proprii SumarScanat, Lucrări Muzicale de pe discuri de vinil (format MP3), e-Books, livrarea electronică a documentelor (LED), Diseminarea Selectivă a Informației (DSI), Servirea Diferențiată a Conducerii (SDC).

Bibliotecarii participă la pregătirea suportului documentar pentru acreditarea specialităților universitare prin elaborarea și furnizarea datelor privind acoperirea informațională cu documente științifice și didactice. Drept support servește catalogul electronic (înregistrări catalografiate cu toate referințele, inclusiv ISBN, numărul de exemplare deținute, vedetele de subiect). Biblioteca ofera servicii on line de pe site-ul Bibliotecii, platforma JOOMLA, [http:// libruniv.usarb.md/index.php/ro](http://libruniv.usarb.md/index.php/ro), utilizează platforme și instrumente web: Wikipedia, Blogurile Biblioteca în dialog cu cititorii, Profesional, Centrul de Informare al României, socializează, creează și și partajează resurse și produse educaționale în spațiile virtuale: Facebook, Twitter, YouTube, LinkedIn, Pinte rest, Google+, Flickr, Instagram

Pe pagina WEB a Bibliotecii sunt expuse o varietate de tutoriale on-line, ghiduri și alte suporturi didactice pentru a ajuta cadrele didactice, studenții și elevii în căutarea, localizarea, evaluarea și aplicarea corespunzătoare a informațiilor, inclusiv utilizarea softurilor personale de gestiune a referințelor: End Note, Mendeley, Zotero.

Video tutorialele și spoturile de promovare a serviciilor, portofoliul didactic al cursului Bazele culturii informației, serviciul de referințe *Întreabă bibliotecarul*, *Propunerile pentru achiziție*, Buletinul bibliografic informative: *Achiziții recente*, expoziții informative și tematice on line, resurse tematice pe domenii, toate acestea constituie parte din oferta universitară care favorizează formarea profesioniștilor.

Aproape 400 mii de vizite anuale, mai bine de 2 milioane de accesări înregistrează pagina WEB a Bibliotecii. Biblioteca organizează sondaje de opinii (tradițional și online) pentru studierea impactului ei asupra dezvoltării individuale a utilizatorilor și a comunității, pentru cunoașterea gradului de utilizare a

mijloacelor și instrumentelor de informare, ce va contribui în continuare la fixarea acțiunilor de îmbunătățire a activității.

Pentru vizibilitatea și sporirea ratingului rezultatelor științifice ale cercetătorilor universitari bălțeni, inclusiv și prin aplicarea indicatorilor scientobibliometrici, realizările științifice USARB sunt indexate în 7 baze de date internaționale, repozitorii, biblioteci deschise, cataloage și platforme informaționale: Zenodo (Comunitatea USARB), CEEOL, IBN, OpenLibrary, Issuu, Calameo, Scribd, Slideshare.

Prin colaborări naționale și internaționale cu parteneri din Republica Moldova, România, Elveția, SUA, Ucraina, Rusia, Franța, Lituania, Germania au fost realizate peste 30 de proiecte investiționale care au diversificat oferta informațională, inclusiv prin deschiderea Centrului de Documentare al ONU, Punctului de Informare și Documentare NATO, Centrului de Informare al Uniunii Europene, Centrului de Informare al României etc.

Menționăm, în mod special, ajutorul acordat de Asociația Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „Costachi Negri” din Galați, secretar membrul de onoare al Senatului, inginer Radu MOȚOC, la dezvoltarea colecțiilor de carte în limba română, valoarea donațiilor constituind peste 100 000 EURO.

Participarea în proiectele internaționale MISISQ – Tempus, LNSS ERASMUS+ s-a soldat cu obținerea de noi cunoștințe și experiențe moderne din activitatea bibliotecilor din țările europene (Grecia, România, Germania, Irlanda, Norvegia, Ungaria, Belarus, Lituania, Letonia), prin promovarea unui șir de traininguri și workshopuri de instruire cu participarea experților internaționali, dotarea cu echipament tehnic în valoare de peste 500 000 lei. Grație Proiectului „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” și contribuțiilor Consorțiului REM, este asigurat accesul la 11 baze de date EBSCO și alte 10 – gratuit, inclusiv Thomson Reuters Web of Science, SAGE Research Methods Cases, Taylor & Francis On line Journal Library, Research4Life.

Eforturile bibliotecarilor universitari bălțeni s-au distins și în obținerea Proiectului de dotare cu resurse informaționale al Centrului de Informare al României din Bălți, inaugurat de Ministerul pentru Românii de Pretutindeni. În cadrul Proiectului au fost achiziționate mai bine de 300 titluri de cărți și reviste în valoare de 80 996 lei, organizate și promovate diverse activități pentru comunitatea din nordul Republicii Moldova (<https://cirbalti.wordpress.com>). Proiectul de dotare cu resurse informaționale a fost câștigat și în acest an, urmând ca beneficiarii USARB să se bucure de o nouă colecție în valoare de peste 65 000 lei.

O gamă largă de mesaje educaționale, culturale și științifice expediate online, de evenimente, campanii, programe infodocumentare, flashmob-uri: Zilele Informării, Zilele Catedrelor, Lunarul studenților la studiile de licență / Master / Doctorat, Salonul editorial Universitaria – Contribuții științifico-didactice ale

universitarilor bălțeni, Noul Utilizator, Săptămâna Open Acces, Săptămâna Educației Deschise, Ziua Științei, Zilele Universității, Zilele Bibliotecii și Facultății, Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile, audiții muzicale, reviste bibliografice, lansări de carte, realizate în cadrul Clubului Cărții, Clubului ONU Nord, Salonului Muzical, Clubul BiblioSpiritus, Punctului de Informare NATO, Centrului de Informare a Uniunii Europene, Centrului Educație Civică Europeană, Centrului de Informare a României sporesc integrarea Bibliotecii în viața didactică, cultural-științifică a comunității universitare.

Din cele mai relevante documente tipărite sunt puse la dispoziția utilizatorilor și la cele peste 500 expoziții informative și tematice, inclusiv, 35 de expoziții on-line, organizate în fiecare an, având drept scop stimularea lecturilor de instruire și cercetare ale utilizatorilor.

Realizându-și principalele sale funcții, Biblioteca păstrează cu devotament și pietate tradițiile, completându-le cu forme de lucru moderne, aspirând mereu spre creștere calitativă și performanță. Activitatea ei este compatibilă cu exigențele mereu în schimbare ale societății contemporane, fiind deschisă pentru parteneriat și colaborare cu bibliotecile din țară și de peste hotare.

Meritele Bibliotecii Științifice USARB sunt recunoscute și apreciate de comunitatea biblioteconomică națională prin decernarea Premiului Național GALEX, organizat de Liga Bibliotecarilor din Republica Moldova „Alexe Rău” și Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

Bibliografie selectivă:

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți = Scientific Library of „Alec Russo” Balti State University // Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. – Ch., 2015. – P. 60-68.

Biblioteca USARB „A. Russo” – gazda unei conferințe internaționale // Făclia : săpt. ped. – 2015. – 30 oct. (40). – P. 4.

Cei mai buni bibliotecari din Moldova au fost premiați de ziua lor profesională [online]. – Disponibil: [http://diez.md/2016/04/22/cei-mai-buni-bibliotecari-din-moldova-au-fost-premiati-de-ziua-lor-pro fesionala/](http://diez.md/2016/04/22/cei-mai-buni-bibliotecari-din-moldova-au-fost-premiati-de-ziua-lor-pro-fesionala/) (accesat : 14.10.2019).

Cojocaru, Mary. Ministrul Angel Tilvar, la Universitatea „Alec Russo” din Bălți / M. Cojocaru // Jurnal românesc : pentru românii de pretutindeni [online]. – 2015. – 31 mart. – Disponibil: <http://www.jurnalromanesc.ro/jr1/index.php/component/k2/item/1325-ministrul-angel-tilvar-la-universitatea-alecu-russo-din-balti.html> (accesat : 14.10.2019).

Filip, Nicolae. Biblioteca mea : [text preluat din revista Magazin bibliologic, 2005, Nr 3/4, P. 7-8.] / Nicolae Filip // In memoriam academicianul NICOLAE FILIP : Biobibliografe. – Bălți, 2016. – P. 148-150. – ISBN 978 9975-50-175-0

Gîfu, Daniela. Criză de carte românească la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți [on-line]. – Disponibil : <http://uzp.org.ro/criza-de-carte-romaneasca-la-biblioteca-stiintifica-a-universitatii-de-stat-alecu-russo-din-balti/> (accesat : 14.10.2019).

Harconița, Elena. Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți : [1945 2015] / Elena Harconița // Calendar Național, 2015. – Ch., 2015. – P. 339-342.

Harconița, Elena. Biblioteca Științifică Universitară : repere / Elena Harconița // Sintagmele. – 2015. – iunie. – P. 9.

[**Harjevschi, Mariana**]. MESAJ Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți consacrat celor 70 de ani de la fondare [on-line]. – Disponibil: http://www.abrm.md/files/Mesaj_Felicitare_Bibl_Univ_Alec_Russo.pdf (accesat : 14.10.2019).

La Biblioteca Universității bălțene sunt păstrate cărți din secolul al XVIII-lea : [Video] / Telecompania BTV din Bălți ; prezentare: Elena Cristian. – Disponibil: https://www.facebook.com/btvmoldova/videos/2044145735874361/?hc_ref=ARTqKNgd9Aj0A7FW_SVLXP0_HDmsdL0sqxCJuGkHrQiGCL46AymukEcNbQMH_xoehfEQ&pnref=storyn (accesat : 14.10.2019).

Laureați ai Galei Naționale GALEX 2018, au fost premiați astăzi, de Ziua Mondială a Cărții și Ziua Bibliotecarului la 23 aprilie 2018, de Ziua Bibliotecarului, în cadrul evenimentului GALEX 2018, ediția a VIII-a [on line]. – Disponibil: http://www.realitatea.md/13-laureati-ai-galei-nationale-galex-2018--au-fost-premiati-astazi--de-ziua-mondiala-a-cartii-si-ziua-bibliotecarului--video-_76024.html. (accesat : 14.10.2019).

Modernizarea Bibliotecii Științifice în cadrul unui proiect ERASMUS+ [on-line] / Bibl. Șt. a Academiei de Administrare Publică. – Disponibil: <http://aap.gov.md/biblioteca/news/modernizarea-bibliotecii-%C8%99tiin%C8%9Bifice-%C3%AEn-cadrul-unui-proiect-erasmus> (accesat : 14.10.2019).

Nicu, Ghenadie. Altețea Sa Regală în drum spre casă : [vizita Alteței Sale Regale Principele Nicolae al României la USARB și la BȘ USARB] / Ghenadie Nicu // Sintagmele. – 2015. – Febr. – P. 1, 3.

Pintilei, Elena. Oamenii de calitate produc o instituție de calitate... = Quality people produce a quality institution / Elena Pintilei // Confluente bibliologice : Rev. de biblioteconomie și șt. informării. – 2017. – Nr 1-2 (47-48). – P. 19. – ISSN 1857-0232. – Disponibil: http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/articole/2017_1-2/Conf_1_2_2017_19.pdf. – Mesajul Directorului general al

Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova pentru Reuniunea Colloquia Bibliothecariorum, Bălți, 23 februarie 2017 (accesat : 14.10.2019).

Popa, Iulius. Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți // Popa, Iulius. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (1945-2015). – Ch., 2015. – P. 225-236.

Popa, Iulius. Bibliotecarii, prietenii care îmi mai rămân / Iulius Popa // Literatura și arta. – 2017. – 25 mai. – P. 3. – Disponibil: <https://drive.google.com/file//0ByA7Kci8VpxBSGZYdUV1ZGhMRGM/view> (accesat : 14.10.2019).

Programul Open World = Lumea Deschisă susținut de Congresul SUA [on-line]. Disponibil: <https://www.facebook.com/543442855760138/photos/pbo.543442855760138/1644269402344139/?type=3&eid=ARC32OzOAnj-k3kUh3Bd0aDRBNmum98mW8ITNZM4ApqQiuXsTkg5YVkgJ6nv5mnQuooGSuNQ6Kx7nSAh> (accesat : 14.10.2019).

Tîlvăr, Angel. „...Am cunoscut oameni extrem de dedicați românismului și păstrării identității românești!” : [interviu telefonic realizat cu ministrul delegat pentru relațiile cu românii de peste hotare Angel Tîlvăr] / Romeo Crîșmaru // Jurnal Românesc : pentru românii de pretutindeni [on-line]. – 2015. – 28 mart. – Disponibil: <http://www.jurnalromanesc.ro/jr1/index.php/interviu/item/1321-am-cunoscut-oameni-extrem-de-de-dicati-romanismului-si-pastra-rii-identitatii-romanesti.html> (accesat : 14.10.2019).

Urușciuc, Eugen. Miliardele de la Bălți – de cuvinte din Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” [Video] [on-line] / Eugen Urușciuc ; video: Ion Urușciuc ; montaj: Alex Gurduza. – Disponibil : <http://www.stiripozitive.eu/libview.php?l=ro&idc=24&id=3526&t=/Locuri/Cultura/Video-MILIARDELE-DE-LA-BALI-de-cuvinte-din-Biblioteca-Stiintifica-a-Un-versitatii-de-Stat-Alec-Russo.-Prezentare-de-catre-Elena-Harconița,director,Elena-Scurtu,bibliotecar,Elena-Cristian,șef-serviciu,Gabriela-Cazacu,bibliotecar,Adella-Cucu,șef-serviciu> (accesat : 14.10.2019).

Urușciuc, Eugen. Zece lucruri despre Biblioteca Universității din Bălți pe care, probabil, nu le știai [Infografic] [on-line] / Eugen Urușciuc. – Disponibil : <http://www.stiripozitive.eu/libview.php?l=ro&idc=24&id=3511&t=%2FLocuri%2FCultura%2FInfografic-Zece-lucruri-despre-Biblioteca-Universitatii-din-Balti-pe-care-probabil-nu-le-stiai> (accesat : 14.10.2019).